

ЛЕМ.фм+

ПАНРУСІНСЬКИЙ ТЫЖДЕННИК № 6 25.04-01.05.2016

WWW.LEM.FM

Джім Морісон

в русиньській сорочці!

4

Петровцій буде мати
пам'ятник в ріднім селі

6

Оціна з лемківського
на свідоцтві серед оцін
обовязкових едуа-
ційных предметів

8

Іван Міклош і Лешек
Бальцерович експерта-
ми на Україні

Зміст.

Редакція.

Рекомендуємо //

11

Быцько: Морісон носив русиньску сорочку од Варголовой мамы

Джим Морісон, америцький поет і співак легендарной группы The Doors має дакілько фотографій, на котрых має на собі сорочку, яка є тіпична про Русинів...

4

Петровці буди мати памятник в роднім селі

6

Оціна з лемківского на свідоцтві серед оцін обовязковых едукаційных предметів

7

Русины Мадярьска припомянули собі Ференца Ракоція II

8

Іван Міклош і Лешек Бальцеревич експертами на Україні

10

Ірина Гарді-Ковачевіч оцінена літературнов премійов

14

В «Бещаді» про Туряньск і Репедь

16

Димитрій Поп дожыв ся округлого юбілею

20

101 років тому в Талергофі...

22

Красокорчулярь

24

В найближшым тыжни

26

Скоропис

Редакція:

Шефредактор:
Демко Трохановскій,
технічний редактор:
Наталія Малецька-Новак,
члены редакції:
Богдан Гамбаль,
Севериян Косовскій,
Петро Медвідь,
Павел Малецькій.

Входиме в період Великого Тыжня, чым – як бы не обертали і смотріти з каждой стороны - Лемковина помалы дїганят Пряшівску Русь. Не лем пїлнічний бїк русиньскых Карпат одсвяткує Великден, бо і Підкарпатска Русь та інчы русиньскы регіоны з юліяньскым календарьом заспіваяут в ніч з суботы на недїлю славный тропар «Христос Воскресе».

Кус ся нам покомплікувало з тыма календарями. Єдны празднуют по новому, другы по старому, але не зато приводжу тот проблем, жебы-м хотїл писати о церковных справах, а зато, же по трагічным для нас ХХ столїтю, під його конец, зас зачали сме быти єдно. Гу тому уж дашто зроблене, але вельо не вшытко. Од політичных перемін 90. років минулого віка зачали сме ся сходити на першых Світовых Конгресах Русинів, конгресах русиньского языка, молодїжных літніх таборах, або на інчых, не все офіціальных стрїчах. Хоц примір ріжных літургічных календарів послужыт мі лем до вказаня, же сут sprawy, котры не сут залежны од нас, та в більшости самы можеме рішати, як має выглядати русиньскій світ довкола нас. Лем – як зо вшыткым – треба хотїти.

Недавно, при нагодї світового фїнансового кризису, в Евросоюзї вели ся дискусїи о Европі двох скорости. Першу «скорїст» мали бы творити державы, котры уж прияли спїльну валюту евро, другу – тоты, што іщы того не зробили, не хотят зробити, або з причыны не выполнїня деякых критерий, не можут іщы того зробити. Перекладаючы проблем на Русинів, мы твориме такї міні Евросоюз (назвїймо го Русинсоюзом) – то три компактно положены карпатскы регіоны, дакус дальше од них другы державы і «емїгрантскы» території. То, по правді, лем символ, понеже в глобальным селї центрами стают ся близшы і дальшы од Карпатской Руси міста: Горлиці, Пряшів, Ужгород, Краків, Вроцлав, Братислава, але єдніст Русинсоюза – з його ріжными скорїстями розвитку русиньского руху і пониманя ідеї спїльноты – мож порівнати до проблему підходу прыняти вшыткыма державами Европейской Унії спїльну валюту, до чого, зрештом, зобовязал ся каждый член-держава, входячий до европейской спїльноты.

На европейскїх студиях вчыли мя (хоц товды не была то наука, лем догмат), же Европа ся не може розпасти. Од тамтого моменту не минули ани 3 роки, а видиме, же імїграційний кризис, плянуваний Брекзіт і можливы наступны «екзіты», ци меньше горяче смотріня на Брукселю зо стороны декотрых членьскых держав (а предовшыткым вельох громадян), доцяп негує тоту евроентузіастичну тезу. В нас – не інакше. Хоц не єм в силі повісти, кїлько маме «русинпесимїстів» і «русинентузіастів», негуючых, або будучых прихильниками інтеррегіонального русиньского руху, то в каждой державі найдут ся сторонники обох напрямів. Зато лем од нас залежыт, ци будеме пропагувати панрусиньскы ідеї,

підкрисляти русиньску етнічну спїльноту, або – з другого боку – контестувати єй во вшыткых вымірах, бесїдуячы о меньше-більше понятїй історичной близкосты поєднанных русиньскых регіонів, а в крайных примїрах – выбераючы, подїбно близшу як русиньска (!), українську достоменність.

Маме тіж Русинсоюз першой, другой, або і третьей скорости. Німці і Франція в Евросоюзї грают першы гушлі, потїгаючы смык шыроко, даючы евроінтеграційну музику, котра не для каждого уха приємна. В нас лїдером остає Пряшівска Русь. Повело ся їй мати днес міцно розвинену катедру русиньского языка на Пряшівскым Університетї, професійональний Театр Александра Духновича, підпераны державом інституції культуры і інчы. Ведно з Пряшівщыном іде Лемковина, хоц аж такого богатства не мат, але гу ньому стремит, творячы тандем з Пряшовом і потверджаючы, же інтеррегіональна выміна культуры, выдавництва, а предовшыткым ідеї і думок єст можлива. З другыма русиньскыма регіонами єст дакус планно. Підкарпатска Русь, в котрій дримле найбільша сила, жде на свїй момент, жебы полністю прилучыти ся гу двом карпатскым регіонам, а може в будучым остане лїдером, коли лем Україна, визнаючы права Русинів, остане причыслена до групы цивїлізуваных, демократичных держав світа. Бачваньска Русь на днес єст міцна сама в собі, але остає деси там далеко, не барз охочо смотрячы на Карпаты. Мадярьскы, чешскы, румуньскы Русины, хоц зьєднаны в Світовым Конгресї Русинів, з причыны слабости той організації, тіж не представляют ініціативі быти в панрусиньскій командї Русинсоюза. Як видиме – потенциял єст, але мусиме го фурт стимулювати, смотріти на свої можливости і творити єдніст, не обзираючы ся на другых, експонуячы наше русиньске богатство.

Зачал єм од літургічных календарів, котры диктуют духовий порядок жытя вельох Русинів. Они нам нич не вадят, най буде їх і пят. Коли достережеме позитивний аспект того, же святкуючы за новым стилем запросят нас до спїльного великоднього стола, буде нагода запросити їх і до нас. Най державны границі, календарі і вшытко, што од нас незалежне, не буде перешкодом, а тым, што обернеме на хосен. Божске оддайме Богу, цисарске – цисарьови. Кед на перше не маме вплианя, занимайме ся другым. Стрїчайме ся при спїльным русиньскым столї як найчастїйше. ●

За інформаціями порталу Дзеркало Закарпаття, котры были публікованы 20-го апріля 2016-го року, Іван Петровцій, визначный русинський поет, писатель і тлумач, який умер на зачатку того рока, буде мати у роднім селі Осій, Іршавского району, свій памятник.

В Іршавській районній раді проходила стріча скульптора Михайла Беленя із головою рады Віктором Симканинцем, на котрій обговорив ся вопрос дозволія на розміщія на території школы в Осої трьох малых памятників, котры суть присвячены діятелям історії, науки і культуры. Памятники мають быти присвячены Феодосіюви Злоцькому, Федорови Потушнякови і Іванови Петровціюви. Тріо малых памятників має творити памятный знак під назвов «Троє з Осою». Портал інформує, же Михайло Белень высловив приготавленя до того, жебы взяти на себе фінанцованя памятників знамым Осійчанам, котры прославили село, Іршавський район і ціле Підкарпатя.

Народив ся Іван Петровцій 22-го мая 1945-го року в селі Осій, на Підкарпатю, котре втогда належало іщі все «de iure» Чехословакії.

На початку писав в українським языку. По українськи видав міджі іншыми: поетічны томы «Знак весни» (1979), «Карпатське літо» (1984), «Жовтень – осені свічадо» (1988), стишкы про діти «Софійка і весна» (1986). Як співавтор з Валентінов Петровцій написав кримінально-детективну повість – «Мануміссіо, або ж Хроніка урмезіювських убивств» (1991). Тлумачів на українськый язык творы світової літературы, головно поезію.

Быв членом Общества писателів України (скорше Совітського Союзу). З огляду на публічне голошіня ся за Русина быв Обществом українських писателів вышмареный із общества у 2008 році. Члены (в тім числі тоты заграничны) українського общества пояснили – за «участь у русинстві, яке є антиукраїнським». Пак, за признаваня ся до русинської ідентичности, був переслідований українськов безпеков.

Іван Петровцій од початку девятьдесятих років публіковав лем по русинськи, робив так само многы переклады творів світової класікы на русинський язык. Навеце перевыдавав малодоступны класічны творы русинської літературы.

Список выданых Іваном Петровціюм репрінтів русинської класікы обягує такы выданя як: Євменій Сабов «Христоматія церковно-славянских и угро-русских литературных памятников с прибавлением угро-русских народных сказок на подлинных наречиях», Іван Гарайда «Грамматика руського языка», Анна Микита «Книга варенія для сельских карпаторусских женщин», Александер Духнович «Я – русин», Александер Павлович «Благословеніє русинам», Федор Потушняк, Іван Петровцій «Ворожкы осійських босоркань». Поет видав таксамо зобраны фолклорны творы як – «Давні русинські слова», «Давні русинські співанкы» ці «Днишні мої співанкы».

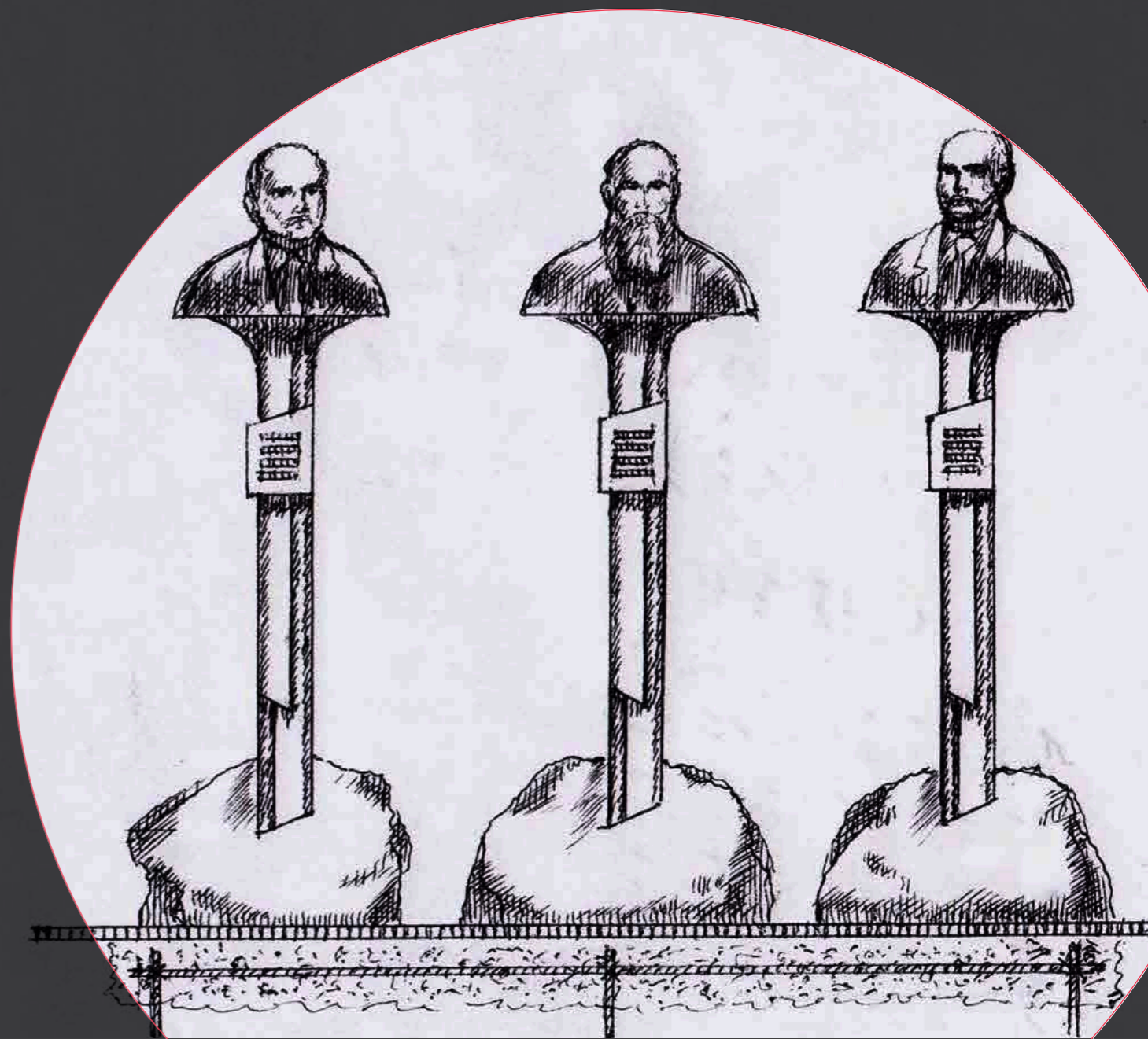
Мож спомянути і далшы творы Петровція в русинськым языку: «Діалектарій, авать Мила книжочка русинської бисіды у віршах», 1993 р., «Наші співанкы: русинська поезія», 1996 р., «Наші и нинаші співанкы», 1998 р., «Битангїські співанкы», 2001 р., «Послідні співанкы», 2004 р., «Співанкы», 2006 р. – Другое уданя: 2015 р.

Далше як редактор видав – «Антологію днешной русинської літературы: стихи, тлумачіня, малюнкы, анекдоты, пословиці, приговоры, примовкы, проклятя, заклятя, лайкы», «Сто двадцять два стихи», «Бумбурішкы. Русинське читаня». Окрем того, выдавав русинськы календарі. Іван Петровцій був довгы roky журналістом. Выдав 15 чісел авторського часопису: «Русинська бисіда».

Умер Іван Петровцій 1-го януара 2016-го року. День по тім був похороненый в роднім селі. ●

Петровцій буде мати памятник в роднім селі

Петро Медвідь
petro@lem.fm

Оціна з лемківського на свідоцтві серед оцін обов'язкових едукційних предметів

Наталія Малецька-Новак
natalia@lem.fm

Міністерство Народової Едукції в Польщі хоче змінити переписи, які односять ся шкільних свідоцтв, державних грамот, або інчих шкільних друків. Єдном зо змін мат быти упорядкування вписування оцін з предметів, які дотепер не підлігали ніяким законам.

Згідні з думком проєктодавців, на шкільних документах маюти явити ся клясифікаційны оціны з занятя: релігії/етикы, языка національной/етнічної меншыны, або регіонального языка та своей історії і культури даной меншыны, або регіональной соспільности.

Дотеперішній брак консеквентных переписів знеохочал особы, які хотіли мати державне посвідчяня набытых компетенцій. Новы переписы маюти довести до того, же назва предметів языка національной, або етнічної меншыны та регіонального языка вписуваны будут в місці перезначеным для обов'язковых едукційных занятя, а не – як дотепер – під сподом той же листы, в додатковом місці, як оціна з додаткового предмету. Там буде вписувана оціна з едукційных занятя з історії і культури національной, або етнічної меншыны, ци регіональной соспільности.

Упорядкована мат быти тіж справа участы, або його браку на занятях з релігії, або етикы, бо тот проблем был уж вельократні зголошаний. Переписы дозволяюти на три можности:

- »» ученик не учащат на ніякы з тых занятя,
- »» ученик бере участ в єдным з предметів,
- »» ученик бере участ в обох занятях: релігії і етикы.

Учытель в першым примірі буде ставлял горизонтальну криску. В другым – буде вписана оціна без названя предмету, котрого тыкат. В остатнім примірі – ученик достане дві оціны, які будут записаны так, жебы свідоцтво было одзеркальном аркуша оцін ученика і документом, якім посвідчат вшыткы осягніня.

Проєкт змін находит ся на етапі консультацій. ●

фот. Брошура для родичів печатана Міністерством Адміністрації і Цифризації в рамках промоційной акції про вчыня языка меншын і регіонального языка.

Русины Мадярська припомянули собі Ференца Ракоція II

Петро Медвідь
petro@lem.fm

Як інформує сайт «Всдержавного Русинського Самосправованя» в Мадярську, 2-го апріля 2016-го року у місті Шарошпоток в парку Музея Ракоція 450 Русинів праздновало 340-ту річницю од дня народжіня князя Ференца Ракоція II.

В Мадярську був у 2015-ім році день народжіня Ференца Ракоція II, мадярським парламентом выголошений за памятный день, чім ся, як ся пише на сайті, «підкріпило нигда незагасаюче чувство честованя Русинами, gens fidelissima, памяти Великого Князя». Як «gens fidelissima» (найвірніший народ) были Русины названы як раз Ференцом Ракоцієм II. Названя собі выслужыли за свою вірность, кідь в рр. 1703–1711 по боці Ракоція Русины войовали в неуспішнім бунті проти Габсбургів. Тот був у тім часі князьом Трансільванії і паном Мукачівського замку.

Свято Русинів зачало Святов літургійов у Грекокатолицькій церьквѣ свв. Петра і Павла, по котрій ся приготорив участным пріматор (мер) Шарошпотока Янош Арош. Тот підкреслив, як важне є припоминати собі Ракоція у жывоті міста. Віра Гіріц, котра заступать Русинів Мадярська в мадярським парламенті, інформовала участных о своїм выступі в парламенті почас пленарного засіданя, котре проходило 29-го марца 2016-го року і было присвячене споминаному юбілею. Далше в рамках програму іщі выступили директорка Музея Ракоція др. Едіт Томаш, на святочнім концерті обогатили подію школярі Основной школы Ференца Ракоція II, і школярі Шарошпотоцькой школы уменя.

На закінчіння празника выступали в парку каштеля, де ся Ракоцієм народив, Янош Арош, пріматор міста,

Віра Гіріц, преставителька Русинів у мадярським парламенті, Віктор Крамаренко, председа «Всдержавного Русинського Самосправованя» (ВРС), Ольга Сілцер-Ліковіч і Янош Соноцкі, підпредседове ВРС, Янош Кожняньскый, председа «Общества Русинув/Рутенув Мадярцины» і «Шарошпотоцького Русинського Національного Самосправованя», председа Ревізной комісії ВРС і директорка Музея Ракоція др. Едіт Томаш. Потім ведно із множеством містных положыли вінці ку памнятнику Ференца Ракоція II, і заспівала ся русиньску гімна. ●

Іван Міклош і Лешек Бальцерович експертами на Україні

Демко Трохановскій
demko@lem.fm

Фото за: www.president.gov.ua

Минула п'ятниця (22.04.2016) була важном датом для днешньої України і вшиткых подій, котры тькают демократизацийной дороги той державы, направленої на Европу. В короткій заяві на Твіттері президент Петро Порошенко написав, же рад ест витати в дружніні експертів, котры спомагают українскы реформы, Лешка Бальцеровича (Польща) і Івана Міклоша (Словація), выдатных економістів і знаных реформаторів польскої і словацкої економік по політичных перемінах 1989 р. в центральній Европі. Тым способом пошырила ся листа осіб споза України, допомагаючых своїм експертскым знаньом ввести необхідны зміны в українскых законах, жебы выполнити заложену вчас Евромайдану ціль і европейскы стремління Українців.

О Івані Міклошу писале сме в лем.фм недавно, коли медіі подавали, же мал войти як міністер до складу уряду України. Головным проблемом, котрий він піднімав, были законы, не дозволяючы мати дві, або більше державных приналежности. Міклош, приймаючы українске громадянство, муслі бы ся зречы ся словацког, і хоц были деякы пропозиції введенія вынятків од тых принципів, для бывшего словацког віцепремера і міністра фінансів не были до прийнятя. Хоц етнічна достоменніст мало коли має вплиня на економіку, вартат тіж припомнути, же Міклош перед повселюдным списом на Словаціі в 2011 р., коли русинскы організації вели кампанію, жебы люде голосили ся гу свому русинському походжыню, публічно

написав о тым, же ест Русином і же ся гу тій народности приголотит.

О проф. Лешку Бальцеровичу початком марця т.р. писала м.ін. «Українська Правда», котра вчас українског політичног кризису выміняла го на листі потенцияльных заступців бывшего уж премера українског уряду – Арсенія Яценюка. Конец-кінцьом, 14. квітня/апріля т.р. премером остал Владимир Гройсман, дотеперішній голова Верховной Рады України, але назвиско бывшего польског віцепремера і міністра фінансів, проф. Бальцеровича, подібні як і Міклоша, фурт находило ся в обшыри кандидатів, занимаючых важны експертскы функції при українскых властях.

Як заявив офіційний сайт українског президента, 22. квітня/апріля 2016 р. одбыла ся стріча Петра Порошенка і Владимира Гройсмана враз з проф. Лешком Бальцеровичом і Іваном Міклошом, котра – як чытаме на сайті – была попереджена консультаціями з Комісарьом дс. Евопейскої Політики Сусідства, Йоганесом Ганом. Як дознаеме ся дальше, оба економісты остали спілведучыма експертскої группы, котра буде рада і президентови, і премерови, што має вказати на єдніст европейског думаня обох осередків українскых власти. Попри тым, Лешек Бальцерович был покликаний Петром Порошенком на свого представника в українскым уряді.

Як в бесіді з медіями підкрислил президент України: «Лешек Бальцерович і Іван Міклош

«Лешек Бальцерович і Іван Міклош были вітцями важных економічных трансформацій, котры вывели Польщу і Словацію на доцяп інчийрівен, чого результатом был вхід тых держав до Евросоюза. В очах і пана Лешка, і пана Івана, виджу оген і віру в Україну»

были вітцями важных економічных трансформацій, котры вывели Польщу і Словацію на доцяп інчийрівен, чого результатом был вхід тых держав до Евросоюза. В очах і пана Лешка, і пана Івана, виджу оген і віру в Україну».

В остатнім часі Україна находит ся в бодай найбільшым по Евромайдані політичным кризисі. По нідерляндскым референдумі з 6. квітня/апріля т.р., в котрым 61% голосуючых были противны підписанню стоваришыньовой умовы ЕУ-Україна, і резигнаціі Арсенія Яценюка з функції премера, дішли до того і тзв., панамскы документи – досліджыня світовых журналистів о передаваню бізнесменами, політиками, спортсменами, артистами і ін. своїх маєтків до податковых раів. Посеред них являют ся тіж бізнесы українског президента, Петра Порошенка.

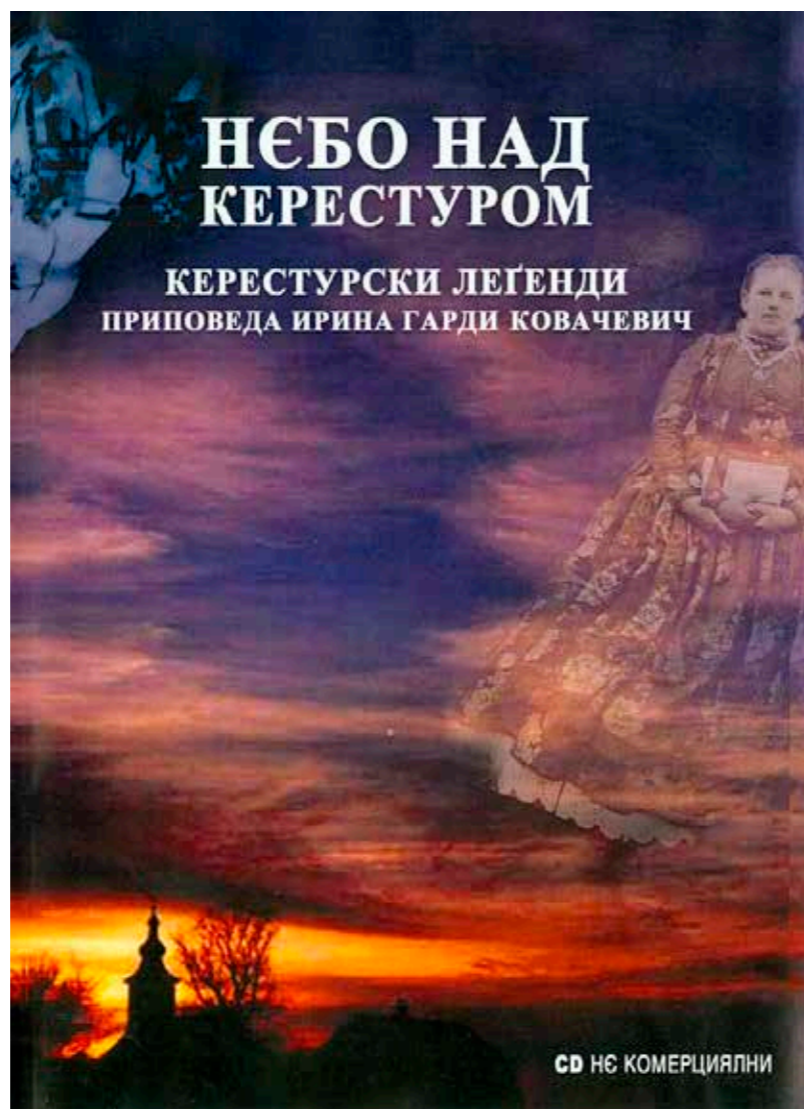
Гу тому мож іщы додати што раз голоснійшы, але фурт поминяны, закликы Русинів з Підкарпатскої Руси, котры домагают ся признаня їх прав, будучых основными правами Европейскої

Унії, вписуючыма ся в критеріі, котры выполнити мусят каждая держава, хотяча быти членом Евросоюза. То тзв. копенгажскы критеріі, поділены на дві категории: економічны (свобідна рынока економіка, здібніст прийняти европейскій правний доробок – тзв. *aquis communautaire* і здібніст прийняти в будучым політичну, економічну і валютуунію) та політичны (стабільна демократія, верховніст права, **респектуваня чловечых прав і респектуваня прав меншын**).

Номінація на економічных експертів выдатных і поважанных на заході економістів – проф. Лешка Бальцеровича і Івана Міклоша, напевно зміцніт не лем позитивний образ України во світі, але і має быти гварантом для Европы, же теперішні реформы і обіцяны преображыня, ідучы в сторону приближыня до европейскых стандартів, наберут властивой скорости і істо докажут цивілізацийний, демократичний і проевропейскій напрям українскої державы. ●

Іріна Гарді-Ковачевіч оцінена літературнов премійов

Петро Медвідь
petro@lem.fm

Як інформує агентура Рутенпрес, Общество писателів Войводини оголосило інформації о тім, хто дістане того року премії за літературны творы. Міджі нагородженима є і русиньска писателька Іріна Гарді-Ковачевіч, котра дістане премію Мірослава Стрібера за приповідкову книжку «Небо над Керестуром».

Книжку легенд і приповідок «Небо над Керестуром» выдало «Руске слово». Была выдана і як аудіокнижка, котру можуть знати слухачі лем.fm з высыланя радія. Журі, котра рішыла о тогорічных преміях, у своїй інформації о результатах оцініня авторів окремо звертатъ увагу на концепіованость книжки і факт, же Іріна Гарді-Ковачевіч як перша в русиньській войводиньській літературі приносить до своїх приповідок чудесных фантазійных героїв, і їй творчость є в тім овпливлена майстром славянського оповіданя – Гогольом.

Іріна Гарді-Ковачевіч (1944) ся народила в Рускім Керестурі. В Кулі закінчила Середню економічну школу. У тім фаху робила лем курто. Любов ку літературі ей привела до редакції «Руске слово». В часі, кідь зачала робити журналістку, зачінатъ і свою літературну творчость. До літературы вступила як поетка і шырша публіка ей знатъ головно через поезію. Першу збірку выдала у 1969 під назвов «На длані заренко». Коло журналістичной роботы закінчує і Філософічну факулту у Новім Саді. По часі одходить із редакції «Руске слово» і в рр. 1974 – 1981 є редакторков молодежного часопису войводиньских Русинів «МАК». Потім аж до року 1987 знова робить в редакції газети «Руске слово», но уж як головный редактор новинок. В році 1987 переходить до «Дневника», де робить редакторку культурной рубрики, і пізніше робить як свободный репортер аж до свого одходу на пенсію у 1999 році. Жыє у Новім Саді.

Писателька свою премію дістане 27-го апріля 2016-го року, коли буде офіціалне передаваня премій нагородженим Обществом писателів Войводини. ●

Быцько: Морісон носив русиньску сорочку од Варголовой мамы

Петро Медвідь
petro@lem.fm

Джім Морісон, америцькый поет і співак легендарной ґрупы The Doors має дакілько фотографій, на котрых має на собі сорочку, яка є типічна про Русинів. Михал Быцько, основатель Музею модерного уменя Енді Варгола в Міджілабірцях, куратор того музею, музейоєдуколог і вытварный критік про словацьку державну пресову агентуру TASR повів, же русиньску сорочку мав мати Морісон од Варгола. Одкликує ся на свідоцтво старшого брата Енді Варгола – Джона.

«Співакови ей подаровав Енді Варгол, котрый кошулю дістав правдоподобно од своей матери, подобно як вышиваны хусткы до вонкашньої кешені на ґероку,» інформовав TASR Быцько. Повісти му то мав Джон Варгола, котрый був ведно із Быцьком і Михалом Ціглажом єдным із ініціаторів выникнутя музею Варгола в Міджілабірцях і Быцько з ним був цілый час, покля Джон Варгола жыв, у контакті. Варгола ся почас свого жывота не перестав інтересовати о музей, котрый співосновав. «Нажаль, не нашло ся інше жрідло ці факты, котры бы тоту реальность потвердили деталініше,» додав про TASR Быцько.

Подля слов Джона Варголы, як споминать Михал Быцько, мама Варголовых – Юлія із дому Завацька, котра походила із русиньского села Микова, яке ся днесь находить на Словакії, вышивала много таких кошуль. Быцько думатъ, же іде о інтересну і ведно з тым і емотівну історію одношіня міджі співаком, котрый умер лем 27-річний, і світознамым умельцом. Тото одношіня є зображене і у філмі Олівера Стовна The Doors із 1991-го року.

Енді Варгол і вдяка політичної ситуації в Чехословакії перед роком 1989 нігда не був в отцюзнині своїх предків. Напрік тому в Міджілабірцях, лем 15 кілометрів од села Микова, одкыль походили Варголовы родічі, по його

Жрідла фотографій:
www.jimmorrisonproject.com,
nlru.blogspot.com

смерти выникнув музей, котрый є присвяченый як раз тому світознамому умельцови русиньского походжіня. Музей, котрый є єдиный у Европі і єден із двох у світі (єден є у америцькім Пітсбургу) почас рока навщівують тисячі нащівників із цілого світа. Окрім творчости Варгола в нім мож видіти і артефакты повязаны з умельцовым жыво- том – окрім іншого і кошульку, в котрій був похрещеный.

Музей выникнув 1-го септембра 1991-го року і в сучасности є його зряджовательом Пряшівський самосправный край. Того року ся при- готовлює на округлый 25-тый юбілей од свого заснованя. ●

Враз з миняючим неодола посліднім дньом, коли мож розрахувати податки за 2015 рік, помалы кінчыме інформацийну акцію о особах і інституціях, котрым можеме передати 1% свойого податку при обовязковом складаню до Скарбового Уряду податкових декларацій за 2015 рік. Обовязок тот для більшости податників в Польщы треба выполнити до 2. мая 2016 р. Хто іщы того не зробил, може передати розрахуваня через інтернет, выслати традиційном почтом, або особисто принести до Скарбового Уряду, памятаючы, же в Польщы тырват товды тзв. «долгій вікенд», а окреом того і Великден за юлияньскым календарьом.

Така форма помочы нич нас не коштує, понеже єст лем вказаньом, на яку конкретну ціль має быти передана част нашого податку, котру і так мусиме заплатити. Часом 1% нашого податку то пару, може парунадцет злотых, але кед помножыме їх через десят, пятьдесят, сто, або тисяч осіб, котры вказуют ону конкретну ціль, выходят з того сумы, могучо влияючы на організації, котрым передаваны сут декларуваны податниками грошы. Тым способом, в цілій Польщы каждый рік передаваных єст ачій більше як 500 мільйонів злотых.

Грошы передаваны сут лем Організаціям Соспільного Хосну (поль. *Organizacja Pożytku Publicznego*, англ. *Public Benefit Organization*), до котрых можут зголосити ся вшыткы потрібуючы фінансової помочы. Полну листу таких організацій мож найти в офіціальным реєстрі (www.pozytek.gov.pl).

Присланы гу нам анонсы найдете тіж поправо на головній стороні нашого порталю. Схоснуйте в своїх податкових декларациях за 2015 номер KRS та впиште ціль, на яку передаєте 1% податку. Запрашаєм вшыткых, котры хотят долучити свій анонс – присылайте оголошыня на адрес radio@lem.fm. Очевидно – передавайте тоту відомість другим і завішайте на своїх фейсбуках, твітерах і інчых місцях. І тым можете помочы!

Демко Трохановскій
demko@lem.fm

Podaruj Bartoszowi swój 1% podatku!

Bartosz 1103 Urda

Syn Urda Bartosz Piotr ur. 11.03.2005 r. przeszedł już 8 operacji w tym:

- jedną operację rozszczepu podniebienia miękkiego,
- dwie operacje przepukliny pępkowej
- pięć operacji na uszku - drenaż do prawego i lewego uszka.

Dziecko urodziło się z wadami wrodzonymi

- niedosłuchem prawostronnym
- rozszczepem podniebienia miękkiego,
- wadą wzroku,
- wadą kręgosłupa - skolioza lędźwiowo-krzyżowa prawo i lewo stronna.

Wymowa nieprawidłowa.
Pomoc w rehabilitacji i leczeniu wraz ze sprzętami.

Za mniej niż 13 godzin!

- rehabilitacja w Szpitalu w Tczewicy 4 razy
- Klinika Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej UM w Poznaniu 1 raz

w rocznym zeznaniu PIT wystarczy wpisać nazwę organizacji OPP: Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „TETRUSEK” KRS 0000304472

natomiast w rubryce „Inne informacje ułatwiające kontakt z podatnikiem”: 1% podatku na rzecz Bartosz 1103 Urda

Volkswagen Bank Polska S.A.
88 2130 0004 2001 0456 3391 0001 (darowizny na dziecko)

kontakt do rodziców: 665 054 850, olga1103@wp.pl

PRZEKAŻ 1% PODATKU

Pomóż mi wrócić do zdrowia

Jak mi pomóc nie wydając ani złotówki?

Wystarczy wpisać w zeznaniu rocznym PIT nazwę organizacji OPP: Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „TETRUSEK” oraz numer KRS: 0000304472. Natomiast w rubryce „Inne informacje ułatwiające kontakt z podatnikiem”: 1% podatku na rzecz Olgi Urda.

Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy odpowiedzą na mój apel.

Olga Urda

Kontakt:
Olga Urda
ul. Złotoryjska 1/30
59-220 Legnica
tel. 76 8542205
email: olgaurda@gmail.com

www.olgaurda.pl

PROSZĘ, POMÓŻ MI WYGRAĆ Z KALECITREM

PRZEKAŻ 1% PODATKU

TO NIC NIE KOSZTUJE, A MI RATAJE ŻYCIE

Jak mi pomóc nie wydając ani złotówki?

Wystarczy wpisać w zeznaniu rocznym (PIT) nazwę organizacji OPP: Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „TETRUSEK” oraz numer KRS 0000304472.

Natomiast w rubryce „Inne informacje, w tym ułatwiające kontakt z podatnikiem”: 1% podatku na rzecz Ireny Michalak.

Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy w ubiegłym roku odpowiedzieli na mój apel i przekazali 1% podatku na pokrycie kosztów rehabilitacji.

Kontakt:
irena@irena.legnica.pl
59-220 Legnica, ul. Wileńska 7a/3

Inne formy pomocy:
www.irena.legnica.pl

Przełącz 1% podatku Fundacji "Zdażyć z pomocą"

W formularzu PIT wpisz numer KRS:0000037904

W rubryce "Informacje uzupełniające - cel szczegółowy 1%: 24428 Dziubina Lena

1%

Podarujcie dzwonnicy 1% podatku!

Wszystkich miłośników gór, Beskidu Niskiego, sympatyków akcji remontu dzwonnicy w Polanach Surowickich, przyjaciół i znajomych prosimy o wsparcie naszej akcji poprzez przekazanie na ten cel 1% Waszego podatku. Podatek można przeznaczyć, wskazując jako beneficjenta Lokalną Organizację Turystyczną „Beskid Niski” z siedzibą w Krośnie, LOT „Beskid Niski” jest organizacją siostry publicznego (OPP), uprawnioną do takiej zbiórki.

JAK PRZEKAZAĆ 1%?

Jeśli korzystacie z programu komputerowego do rozliczania PIT, wystarczy wybrać opcję przekazania 1%. Rubrykę zeznania „Numer KRS” należy wpisać numerem wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. Nr LOT „Beskid Niski” to **0000124477**.

Bardzo ważne: w sekcji „Informacje uzupełniające” należy podać w rubryce „Cel szczegółowy 1%” hasło: **„REPAIR DZWONNICY W POLANACH SUROWICKICH”**. Tytuł widoczny będzie wiadomo, że dar ma być przeznaczony dokładnie na ten cel.

JAK LECZY SIĘ 1%?

Liczy się wg instrukcji na formularzu podatkowym podanej przy rubryce wrzniękowanej kwocie podatku. Zależnie od rodzaju formularza numer tej rubryki jest inny.

CZY ZEZWALA NA PRZEKAZANIE LOT „BESKID NISKI” DANYCH OSOBOWYCH OFIARODAWCY?

Taki Wyodrębniony PIT za 2015 rok wystarczy zakreślić odpowiedni kwadrant i tym samym wyrazić zgodę na przekazanie danych adresowych podatnika. Główny zadaniem do wybrania tej opcji. Musimy pozostać w kontakcie z osobami, które nam pomagają. Mam nadzieję podziękować Wam, poinformować Was o przebiegu prac.

SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdania z działalności OPP są jawne. Są dostępne na stronie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Skrócone raporty są na stronie LOT „Beskid Niski” (www.beskidniski.org.pl).

PRZYKŁAD FORMULARZA

Wszystkie informacje dotyczące remontu: www.polanysurowickie.nbp.pl
www.facebook.com/polanysurowickie

WSZYSTKIM NASZYM DOBRODZIEJOM BARDZO SERDECZNIE DZIĘKUJEMY!!!

Organizacja prowadzi projekt remontu dzwonnicy w Polanach Surowickich: Stowarzyszenie Bractwa Młodzieży Greckokatolickiej „Sierpień” Stowarzyszenie Klub Turystyczny Elektryków „Styki” Stowarzyszenie Magurcz

W 2001 roku powołany został przez Jego Ekscelencję Nuncjusza Apostolskiego Adama arcybiskupa przemyskiego - nowosadzkiego, Przewodny Ośrodek Miłosierdzia z siedzibą w Gładyszowie. Ma on za zadanie nieść pomoc ludziom jej potrzebującym. Ośrodek organizuje wyjazdy kolonijne oraz wycieczki dla dzieci i młodzieży, prowadzi bezpłatną wypożyczalnię wózków inwalidzkich, kółek szpitalnych oraz innego sprzętu rehabilitacyjnego. W roku 2010 dzięki wielu ludziom dobrą woli został oddany do użytku dom charytatywno-rehabilitacyjno-opiekunicy, w którym znajdują się mieszkania chronione osobom bezdomnym a od grudnia 2013r. prowadzone są Warsztaty Terapii Zajęciowej dla 25 osób

PROSIMY O 1% KRS 0000316697

*** Ośrodek wsparcia dla osób w podeszłym wieku oraz dla młodzieży ***

*** Warsztaty Terapii Zajęciowej w Gładyszowie ***

В «Бещаді» про Туряньск і Репедь

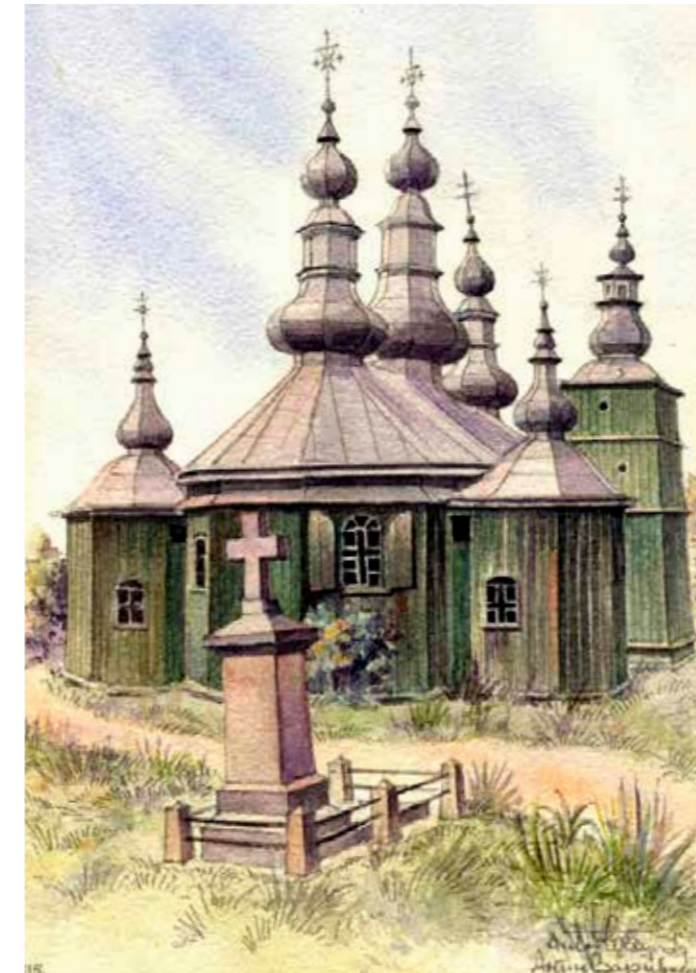
З друкарських машин тільки што зышол найновший номер часопису «Бещад». Выдавцьом онога ест Бещадскій Одділ Товариства Опікы над Забытками.

Двадцетий том той публикації ест печатаний аж по двох роках перервы. В найновшым номері находит ся вельо інтэресуючых текстів, тыкаючых тем з обшыри полудньово-східной части підкарпатского воевідства. Найдеме тіж і такы дописы, якы односят ся до східной части Лем-

ковины. Ест статья авторства Войцеха Весолкіна під назвом *В басені Ославы*, то уж шеста част з циклю дописів той назвы, тым разом мож почитати про історію сел Туряньск і Репедь. Додатково на окладинці ювілейного номера находит ся знимка церкви в Туряньску. Церков од 2013 рока вписана ест на Листі Світової Спадковины ЮНЕСКО. З допису Павля Кляі мож дознати ся про події жытя єдного з жытелів лемківского села Морохів – про

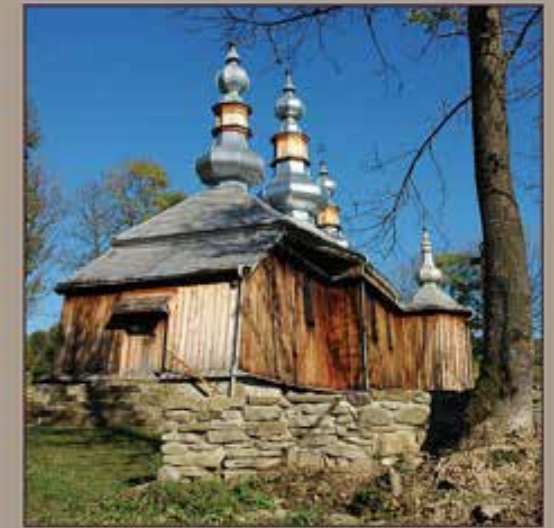
Іполита Вітовского – листопадового повстанця, популяризатора науки і педагога. Окрем того, в найновшым «Бещаді» найти мож іщы м.ін. допис про *Зміны локації церкви і цмонтерів на обшыри Бещадів од XVIII до XX ст.* авторства Богдана Аугустина, або статью присвячену 30-літю Бещадского Одділу Товариства Опікы над Забытками, авторства Єжы Барилы Новаковского.

Початком, річники «Бещад» были невеликы. По підсумуючым зобраню

На знімці обік: церков в Репеді,
на графіці ниже: церков в Туряньску
(джерело: архів ЛЕМ.фм+).

BIESZCZAD

TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZABYTKAMI
ODDZIAŁ BIESZCZADZKI

за 1992 рік, печатано методом простой поліграфії в невеликым накладі внутрішній бюлетин Одділу. Вказало ся, же зошыт тішил ся великым заінтэресуваньом, што мотивувало Одділ до подібного формом справозданя за наступний рік. Завдякы здобытым фундам і спонсорам, повело ся печатати обшырнійший уж річник, в більшым тиражу і на ліпшым едиторским рівні. Тепер выдавництво тото мат уж обґрунтувану позицію, вельох чытачів в Польщы і заграницьом, особливо в ЗША, Канаді, Англії і Ізраїлі. В 1998 році Бещадови остала признана Перша Спеціальна Нагорода на VII Загальнопольским Перегляді Туристичной Книжки в Познаню.

Товариство Опікы над Забытками то непрафітова організація, яка соспільныма силами тримат опіку над забытками культуры і науки. Стоваришыня, реактивуване в 1974 році, ест продолжыньом Товариства Опікы над Забытками Минулости, основаного в 1906 році з ініціативы дослідників і соспільных діячів, заінтэресуваных захороніньом державного дідицтва. Товариство покликане было на добрых пару років перед основаньом державной консерваторской інституції – 1919 рік. Реактивация актуального Товариства вышла з ініціативы выдатных представників середовиска консерваторів забытків, істориків штук і соспільных діячів. Діяльність ТОНЗ зосереджат ся на

популяризуваню знаня про забытки, їх охорону і консервацію. Прямо старат ся о забытки, спілпрацує з консерваторскыма службами, або інчыма організаціями для захоронія дідицтва. Організує одкрыты прелекції, стрічы, науковы конференції, пленеры для діти і молодежи, конкурсы, выставки, вшелеякы школіня, або празднуваня Днів Европейского Дідицтва. Окрем того, Товариство помагат в справах звязаных з загрожыньом дідицтва, або нарушаньом права тыкаючого його захоронія, веде тіж выдавничу діяльність, популяризуочы знаня про забытки, їх захоронія і консервацію.

Челны ТОНЗ діют в тридцетях одділах і трьох комітетах. ●

Димитрій Поп

дожив ся округлого юбілею

Петро Медвідь
petro@lem.fm

В суботу 16-го априля 2016-го року дожив ся округлого юбілею – 75-ох років жывота, знамый русиньскый славіста і культурный діятель на Підкарпатю Димитрій Поп.

Народив ся Димитрій Поп 16-го априля 1941-го року у селі Старобычово на Підкарпатській Русі, котра втогды належала Мадярьску. У 1958-ім році закінчив кооперативный технікум у Мукачові. Далше у роках 1963–1968 продовжовав штудувати чеськый язык і літературу на Філологічній факулті Ленінградської універзیتی.

У співавторстві зо своїм братом, історіком Іваном Попом, написав у 1971-ім році туристичного проводника «В горах и долинах Закарпатья», так само у 1987-ім році проводника написав о містах Ужгород і Мукачово а у 2002-ім році зясь проводника о замках на Підкарпатю. У 2015-ім році видав енциклопедію під назвов «Мала історична енциклопедія Подкарпатської Русі».

До його заінтересовань належыть і кодифікація підкарпатської варіанты русиньского языка. Ведно із Михайлом Алмашійом і Димитрійом Сидором зробив у 2001-ім році русиньско-українсько-російскый словник. В тім самім році видав і книжку під назвов «Подкарпатські русины, їх історичні былины и легенды».

Димитрій Поп був роках 2000–2003 головов крайового Общества карпатских Русинів. Нагороджений був Премійов Александра Павловича, яку передавать Народна рада Русинів Закарпатя і Премійов Антонія Годинкы. ●

Варштаты малюваня яец

2016

в Рускій Бурсі

101 років тому в Талергофі...

25 КВІТНЯ. НЕДІЛЯ. — Роблю сой прогульку по дорозі медже бараками. Над нами співають шковранкы. Озимина так красні підрастат, што мило на ню смотріти.

Головным священником в нас, на місце о. Отто, котрого випущено уж на свободу, назначений о. Григорий Макар з Угерец Мінеральных. Лейтенант звільнят когоси зо становиска коменданта бараку.

26 КВІТНЯ. — По 8-денній квантанні 59 люди виїзджат по части до Ляйбніц, а по части до Вольсберга, медже нима судя Гулла і о. Ігнатий Мохнацкій. Барз міцно ліє.

Похорон Єронима Куновского.

27 КВІТНЯ. — Порядкує ся баракы, бо має быти ревізія. Генералови, котрий прибыл, розповідаме о нашым жыттю-быттю... Він бесідує по польскы. Перегляд бараків I одділу проводить він докладні і дост приязні райцує з делегатами бараків, даючы ім можливість выповісти ся.

О 10. годині купаме ся. На полуденок дают нам жолту варену ріпу. На розказ генерала отримуєме річы з магазину. Ліє. Клопоты з почтом, уж не така она справна, як то бывало за часу Лейзе. Капітана Штріка (Stricka) ніт уж в лягрі.

Адде – яким способом веде ся нам придбати компери: До їх скребтаня наш барак обовязаний высылати двоє, троє люди. Таких люди мы все одіваме до шыроких шараварів з барз глибокыма кышенями.

28 КВІТНЯ. — Збераме пінязі для єдного Лемка з Волівця. Беру ся за вивчыня римского і церковного права (Institution des röm. Rechts u. Kirchenrechts), котре взял ем з Горлиц зо собом. Пишу до секретаря Віденьского Університету і долучам значок за 1 корону – на одповід. Д. Дубняка (Бубняка? – ПТ) і Галя по 27-денным арешті вчера звільнили і одослали зас до бараків. Барз горячо, шкода же неє загороды в лягрі.

29 КВІТНЯ. — Люде з квантанні ідут купати ся, потім їх поміщают в 39-ым бараку. Попри лягрі проходить похоронна процесія з музыком, ховают якысого Німця. Несе ся похоронний марш Шопена. Зас роботы в поли. Для Лемка з Волівця зобрано 5 корон 40 гелерів і передано на руки Авг. Мышковской. З вітцьом і Перегінцьом ідеме на прогульку. Окружат нас зелін.

Вертаючы, зауважыли мы єдного лежачого на землі хворого, котрому з першом помічу пришол др Могыльницкій.

30 КВІТНЯ. — Боюк і Завойскій ідут під квантанну. Заран вшыткы повинни мы прейти до шестого бараку.

1 МАЯ. СУБОТА. — Преходиме до шестого бараку. Другій одділ попереднього бараку під проводом Мазура протестує, але внет ся успокаят. Приспособляме барак до наших потреб, прибываме полицкы. Зато же польовы постелі дост пространны, выкорыстуєме тото. До бараку А преходят реконвалесценты з II району. Враз з Преторіусом старам ся, жебы прислано до нашого бараку майстрів. Част плінных Росиян деси іде, а решта обмазує дах дегтьом; зарабляют по 5 корон денні.

ТЕОФІЛЬ КУРИЛЛО

Дневник Лемка з Талергофу

(Лемківскій Річник 2004, з великоруского языка перевюл Петро Трохановскій)

Красокорчулярь

Микола Бобинець у розговорі зо Степаном Сикором, який вышов на продовжіня на сайті Mukachevo.net, окрім іншого повів, же Геннадій Москаль бесплатно робить PR Андріюви Балогови, сучасному молодому пріматорови (мерови) Мукачова. Хто кому робить на Підкарпатю в рамках локальной політики PR не є про мене аж таке інтересне, як то, кібы сьме ся конечно дізнали, кому властно робить PR Микола Бобинець.

Напрік тому, же Микола Бобинець заступать у Світовій раді Русинів Україну, з неуспішнов амбіційов із 2015-го року быти председом Світовой рады Русинів, його справованя много раз выкликуе різны змішаны чутя. Не же жебы вшыткы остатні представителі далшых держав у Світовій раді Русинів не были красокорчулярі, котры стоять твердо на русиньскых позиціях і не зроблять троїтый рїтбергер на політичнім леді все, як їм то пасуе. Навспак. Є скоріше вынятком, кідь у Світо-

вій раді Русинів не є красокорчулярь, хоць, хвала Богу, і такы там суть. Но у Бобинця є то о то векшыи проблем, же заступать державу, у котрій єдиній, напрік тому, же в ній жыє найвеце Русинів на своїй автохтонній теріторії, не суть Русины вызнаны. Од такого чоловіка, і кібы вшыткым остатнім членам Світовой рады Русинів то было єдно, бы ем чекав тверды і незмінны позиції односно русиньскых впросів. Ніт, не чекам, же мусить быти согласный зо вшыткыма «політичныма напрямиами», котры в русиньскім русі на Підкарпатю суть. Але мінімально не чекам ани то, жебы у своїх PR статях корчульовав про аплавз Києва і ведно із тым втопив іншых представителів русиньского руху, наведе лжов.

Окрім того, же і в тім інтервю Бобинець повторять обовязкову їзду, котру в медіях не робить лем він, но і іншы русиньскы представителі, і нич проти того не мам, бо то треба все припоминати, значіть, вказує на то, же Русины

«То, же Бобинець політично і якбач ани людьскы дакотрых людей, із може радикалыма позиціями в русиньскім русі, «не мусить», є в порядку. Но в порядку не є, кідь на тото, жебы шумні закорчульовав у своїм PR розговорі перед Києвом, схосновав лож і заперав очі перед реалностьов»

суть законопослушный і мірний народ, представитель України у Світовій раді Русинів свою «законопослушность» хоче Києву вказати аж так, же сам спохыбноє референдум із 1991-го року. Ліпше повіджено, властно бісідує тото саме, што бісідує і Геннадій Москаль. Же подля втогды діючой легіслативы резултаты референдума не суть платны, докінця не мало быти выголошене. Іщі все є бісіда о чоловіку, котрый говорить, же Москаль робить PR Балогови і на місці є впрос, кому робить PR він сам. Но зохабме так часто в остатніх днях споминаний референдум, котрый і так зістане все лем на справедливім або несправедливім рішанню Києва, і подьме далше.

То, же Бобинець політично і якбач ани людьскы дакотрых людей, із може

радикалыма позиціями в русиньскім русі, «не мусить», є в порядку. Но в порядку не є, кідь на тото, жебы шумні закорчульовав у своїм PR розговорі перед Києвом, схосновав лож і заперав очі перед реалностьов.

Степан Сикора в інтервю дотулился і того, же Москаль в марці того року говорив о рыхтованю тзв. русиньской провокації проросійскыма депутатами па парламенту на Підкарпатю. Бобинець ся вертать на конець рока 2015, коли сенатор і депутаты чеського парламента, властно у парламентных выборах незволеной і затля безвызначной партії Томіа Окамуры, навщівили Підкарпатя і бісідовали з русиньскыма активістами. Журналіста Ян Рїхетскі із той PR прогульки «радикалів» чеськой політики, кідь уж

На знимці Закарпатській областной державний російській драматичний театр в Мукачеві (фот. Богдан Гамбаль).

ту днесь тото PR тільки раз маєме, зробив і репортаж. Докінця дві. У єдиній з них бісідує із Миколом Бураком, котрый говорить, же мусив перейти до ілегаліты, і же ся боїть о свій жывот.

Намісто того, жебы, і кідь є чоловік іншого політичного погляду, Бобинець підкреслив, же не є можливе, жебы у демократічній державі, котра хоче іти європскым напрямом, хтось бояв ся про свої політичны погляды о свій жывот, представитель України у Світовій раді Русинів приливать олій до огня, і воду на млин націоналістам, кідь говорить, же у спомянутій репортажі, де выступать Бурак, ся пише о русиньскых концентрачных таборах, геноциді Русинів і пишуть ся там і далшы «несмыслы». Лемже єдиний несмысл є як раз тото, што бісідує Бобинець. Або ліпше повіджено, оно то не є несмысл, є то богапуста лож. Бо о жадных концентрачных таборах про Русинів у статі не є ани єдної буквы. І єдине, што ся споминать у статі, то є етноцид Русинів.

Про поясніня, покля то представитель України у Світовій раді не знать, же яка є різниця між геноцидом і етноцидом, етноцид є дефінований як чїны, котры ся роблять зо заміром зничити даяку культуру, і є то ничїня культуры без вбиваня носителів той культуры. І о тім можеме одкрыти на Україні бісідовати. Суть дві можности. Будь не має Бобинець знаня о тім, яка в тых словах є різниця, што є доста смутне на чоловіка, котрый сидить у «світовій президії», або циганить єднако, як циганить і о споминаню концентрачных таборів у статі.

І зато є на місці впрос, кому властно робить чоловік, котрый має в першій ряді заступати інтересы Русинів, як намагати ся робити зо себе найзаконопослушнішого і за ціну того, же втопить лжов вшыткых довокола, красокорчулярь без леду, тото PR. Досправды то є на хосен Русинів? І так само є на місці звіданя, нашто нам у Світовій раді красокорчуларів, о котрых ани не знаме, кого властно репрезентують, намісто того, жебы там сиділа єдна команда фотбалістів, котры грають доведна, з ясныма і легко читательныма фарбами на своїх дресах. ●

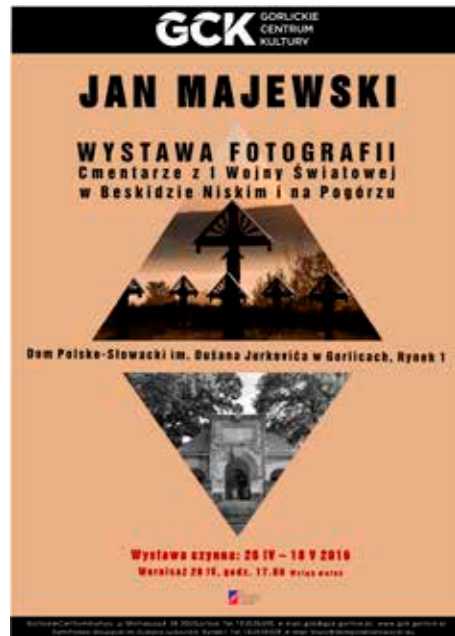
Події в найблизшым тыжні:

1

26.04.2016

«Цмонтері з I Світової Войны в Низкым Бескіді і на Погірю» - вернісаж фотографічной выставы. Польско-Словацкій Дім ім. Д. Юрковича, Горлиці, 17.00 год.

То выставка фотографій авторства Яна Маєвского, на котру просят директор Горлицкого Центру Культуры, Януш Земба, та керівник Польско-Словацкого Дому ім. Д. Юрковича, Кжыштоф Шадковскі. Выставу буде мож обзерати до 18. мая 2016 р.

2

28.04.2016

Концерт Ігоря Куцера в Кошыцях
Tabačka kulturfabrik, Кошыці,
20.00 год.

29.04.2016

Концерт Ігоря Куцера в Гуменным
Nostalgia music pub, Гуменне,
21.00 год.

3

30.04.2016

Віртуальны Гушлі – Фолькова платня 2015 рока
конец голосування

4

До півночі 30. квітня/апріля 2016 р. мож взяти участ в голосуванню «Віртуальны гушлі» на найліпшу фолькову платню 2015 рока. Оголошыня результатів конкурсу – 10. червця/юнія 2016 р.

5

30.04.2016

Стріча Русинів в Тексасі
Environmental Education Center, 4116 Plano Parkway,
16.30 год. (4.30 PM) за місцевым часом.

Вчас стрічы буде емітуваний фільм «Желяры». То історія на фактах, оповідаюча о часах II Світової Войны, коли медсестра Елізка мусит втікати з міста, по тым як тайна ґрупа, до котрой приналежала, была здеконспірувана. Жебы ратувати своє жытя, мусит остати в бідным селі далеко в горах і выйти замуж за свого бывшего пациента. Акція розгryват ся в Карпатах, а сцены зниманы были на Словації.

Окрем проєкції фільму, на стрічы буде мож придбати сой русиньскы книжкы, платні з музыком і фільмом. Стрічу Русинів організує Карпаторусиньске Общество, одділ в Даляс.

6

30.04.2016

Концерт Ігоря Куцера в Попраді
Hodovňa, Попрад,
21.00 год.

7

1.05.2016

«Модест Гумецкій. Забытий Лемко з Коросна – доктор, поета, соспільний діяч.»
Róg obfitości, Коросно, ул. Павла з Коросна 8, 13.00 год.

Выдавнична офіцина з Коросна РутенікАрт просит на чергову стрічу з циклю Околиці РутенікАрт. Тым разом головным геройом стрічы буде особа выдатного Лемка, Модеста Гумецкого – доктора, поеты, соспільного діяча і не лем. Вчас стрічы запрезентувана буде найновша публикация выдавництва пн. «Модест Гумецкій. Забытий Лемко з Коросна – доктор, поета, соспільний діяч.»

8

1.05.2016

Конец выставки «Хліб і ружы, односины артистів до клясовых сеґреґаций»
Музей Модерной Штуки, ул. Еміліі Плятер 51, Варшава

Іщы лем до 1. мая 2016 р. в варшавскым Музею Модерной Штуки мож позерати на выставу, присвячену роли творців і їх місци в соспільній ерархії. Музей отворений: віторок–неділя, в год. 12.00–20.00.

Скоропис

Демко Трохановскій
demko@lem.fm

Політику піст не тыкат, але жебы ся крутило, настарати ся треба бодай пару разів більше, як з календарями. Кед доложыме гу тому факт, же іде о українську політику, товды треба рахунок помножыти разів пят. Не веде ся посліднім часом нашым східнім сусідам, бо єден кризис діганят другій. Іщы недавно вшелякы біды ішли лем з Москвы, од сепаратистів, або од Русинів, што для вельох коментаторів українського політичного жытя было такой єдным джерелом проблемів. В середині зато проблемів не было николи, але і тото ся вказало лем добрым піяром, котрий колиси мусіл ся скінчыти. На поміч пришли заграничны наемники. Поляк з Польщы і Русин зо Словаціи. Оба можут ся похвалити успішными реформами в своїх державах і переведінном своїх економік з недоціненой історийом пляновой до рыноковой економікы, будучой днес найбарже тренди. Хоц завдякы спомненым економістам і Польща, і Словація, сут днес членами Евросоюза, фінансовий кризис перешли цілком добрі, а люде жыют в богатстві і достатку, в обох державах міцнійше чути, же Бальцерович і Міклош мусят одыйти! Ждеме на новины зо сходу і момент, коли до таких внесків дійде українська соспільніст. Выбраня на спілведучых експертских ґруп Поляка і Русина то безпечний рух. Коли уж будут крикы, же мусят одыйти, все публична опінія буде знала, же то польско-русинська інтриґа. Не тяжко ся додумати, же од початку мала бы іти прямо з Москвы.

Реформы – реформами, а жытя – жытьом. 23. квітня/апріля одбыл ся II Надзвычайний Конґрес Стоваришыня Лемків. Мали быти реформы, а вышло, як все, жытя. Делеґаты рішыли, же зміны в статуті організації можут ждати до наступного надзвычайного конґресу, заплануваного на 2017 рік, котрий мал бы быти скликаний лем для той же ціли – позміняти днешній статут і допасувати го до реалій наших часів. Зато, закликую до членів кружків, котры хотіли бы ся об'єднати в округовым одділі. Мате час до наступного конґресу. Потім ани кружків може не быти. Но, і найважнійше – майте позір на часослово «об'єднати». Оно мат вельо значынь...

Но і вышло. Кошелі з русиньскым орнаментом для великого і славного Джіма Морісона, фронтмена ґрупы «The Doors», шыла сама Юлія Завацка-Вархола, што доказало, же не лем крас співала, але была женом вельох талантів. Сорочки доносил Морісонови єй сын, король поп-арту – Енді Варголь, наш Русин з Пітсбурґа. Зрештом, поп-арт то тіж лем маленька част його шырокого діапазону заінтересувань і видів артизму, якы презентувал світу. На єдным блоґу прочытал ем, же Морісонови сорочки были інспіруваны народном культуром західной України, але то лем легенда. А ту ся вказало, же то не легенда, а декотры люде, пяны од преображання вшиткого русиньского в не-наше, по інформації о русиньских сорочках Джіма будут пяны іщы барже. Рекомендуєме славну пісню, співану Морісоном: «Но, вка-ле мі дорого // до найблизшой корчмы, де єст вискі. // Лем не звідуй, чом. // Лем не звідуй, чом».

Не так в корчмі, де продают вискі, а, певно, в вельох русиньских хыжах будут ся черкати погариками, бо пришол вкінци Великій Тыжден в юліяньскым календарі, а по ним – долгожданы Великодні Свята. Не знам, ци на наших столах явит ся вискі, палюнка, ци вино, але напевно буде то нагода зыйти ся, посідити, побесідувати, радувати ся Праздником Праздників. Слово «вкінци» поставлене єст замірено, понеже тогорічна ріжниця даты Великодня в новым і старым стилях то аж 5 тыжнів. То бодай найбільша ріжниця медже обома датами Пасхы. Пят тыжнів дозаду, григорияне парадували перед вікнами завидуючых ім юліянів з пахнячом кобаском і паском, то тепер і они ся можут одгрызти. Не так кобасом, бо нео-долга уж вшиткы будут по пістным періоді і каждый єй буде міг вкусити, але наступным постом. Кед Великден пізно – Петрівка коротша, кед скоро – долша. І зас порада для мобільных з Бачваньской Руси: хочете як найдолше святкувати, а як найменше постити – Пасху святкуйте за новым стильом, а Пятдесятницю за старым. Товды Петровий Піст зачне аж в понеділок 27. червця/юнія і може тырвати лем... 2 дни! Вертаючы скоро на новий календар, уж 29. червця/юнія мож празднувати свв. Петра і Павла, котрий Петрівку кінчыт.

І памятай сыну – пан учитель все мают правду. Коли ся наперают – неє што му пілперечыти

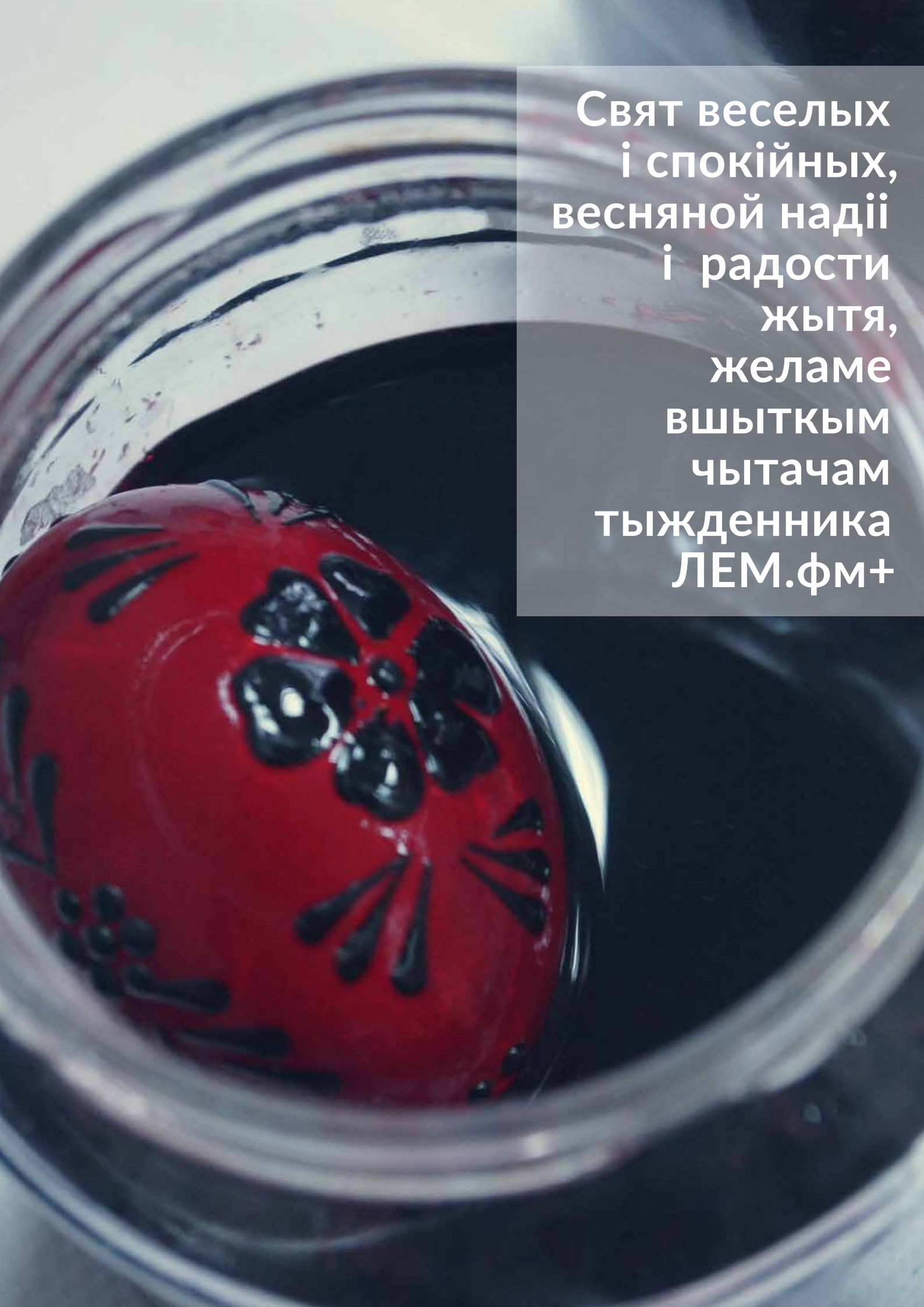
«ЛЕМКО» – газета для народа - ч. 14, 15, 16 за 1913 р.

ФАФРИНДЯ І СКОНФІСКУВАНЕ

Сомаp учитель

Богдан Ґамбаль
gambal@lem.fm

Свят веселых
і спокійных,
весняной надії
і радості
жытця,
желаеме
вшыткым
чытачам
тыжденніка
ЛЕМ.фм+